Ο "ΝΟΥΜΑΣ,,
ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Γιὰ τὴν Ἀθήνα Δρ. 5.— Γιὰ τὶς Ἐπαρχίες δρ. Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ φρ. χρ. 10.

Γιὰ τὶς ἐπαρχίες δεχόμαστε καὶ τρίμηνες (2 δρ. τὴν τριμηνία) συντρομές.

Κανένας δὲ γράφεται συντομητὴς ἂ δὲ στείλει μπροστὰ τὴ συντρομή του.

10 λεφτὰ τὸ φύλλο λεφτὰ 10

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κιόσκια (Σύνταγμα, Ὁμόνοια Ἐθν. Τράπεζα Ὑπ. Οἰκονομικῶν, Σταθμὸς Τροχιόδρομου (Ἀκαδημία), Βουλή, Σταθμὸς ὑπόγειου Σιδεροδρόμου Ὁμόνοια), στὰ βιβλιοπωλεῖα «Ἑστίας» Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (ἀντίκρυ στὴ Βουλή).

Στὴν Κέρκυρα, Πάτρα καὶ Βόλο, στὰ Πρακτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων.

Στὰ Χανιὰ (Κρήτη) στὸ Σύλλογο ὁ «Σολωμός».

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Ἡ Βουλή μας—Τί θὰ κάνει—Οἱ πολιτικοὶ τοῦ καφενέ—Ἀθήνα καὶ Παρίσι.

Ν' ΑΡΧΙΝΗΣΕΙ μὲ τὸ καλὸ λοιπὸν καὶ ἡ Βουλὴ γιὰ νὰ ξανασάνουμε καὶ μεῖς οἱ δόλιοι λίγο, νὰ διώξουμε τὴ μούχλα ἀποπάνου μας, νὰ ζωντανέψουμε ἐπιτέλους. Εἶναι τρομερ' ἀπελπιστικὸ νὰ κελαδοῦν νὰ πουλιά, νὰ κρεμνοῦν οἱ Νεότουρκοι, νὰ μοσκοβολοῦν τὰ λουλούδια, νὰ ὀργιάζει μὲ δυὸ λόγια ὅλ' ἡ φύση καὶ ἡ ζωὴ τριγύρω μας, καὶ μοναχὰ ἐμεῖς νὰ ψοφοζοῦμε. Γιατὶ ὁ Ρωμιὸς δὲν τὴ νιώθει, δὲν τὴν ἀπολαβαίνει τὴ ζωὴ δίχως Βουλὴ καὶ γι' αὐτὸ μὲ λαχτάρα ὅλοι μας διαβάσαμε τὴ μεγάλη εἴδηση πὼς τὴ Δευτέρα «συνέρχεται» ἡ Βουλή μας — ποὺ πάει νὰ πεῖ, ἀνοίγει διάπλατα τὶς πόρτες της.

Ἂ δὲ γίνει ἀπαρτία τὴ Δευτέρα, μικρὸ τὸ κακό. Θἄχουμε πάλι κάτι νὰ ποῦμε, καυτηριάζοντας τοὺς βουλευτὲς ποὺ «δὲν προσέτρεξαν εἰς τὴν φωνὴν τῆς πατρίδος»—κ' ἔτσι θὰ γίνει κουβέντα, ποὺ πάει νὰ πεῖ δ ρ ά σ η γιὰ τὸ σημερνὸ Ρωμιό.

*

ΚΑΙ τί θὰ κάνει ἡ Βουλή μας; Νά, μιὰ ἐρώτηση ποὺ δὲ δυσκολεύει καθόλου τὴν ἀπάντηση. Ὅ,τι ἔκαμε ἴσαμε τώρα. Καὶ δουλεύει πάντα τόσο στερεότυπα, στὶς γενικὲς γραμμὲς τουλάχιστο, ἀντιγράφοντας ἡ μιὰ Σύνοδο τὴν ἄλλη, ποὺ σώνει νἄχει παρακολουθήσει κανεὶς τὶς περασμένες ἐργασίες της, γιὰ νὰ καθίσει νὰ καταστρώσει ἀπὸ τώρα τὰ πρακτικὰ γιὰ τὶς συνεδρίασες ποὺ θὰ γίνουνε.

Κ' ἔτσι ὄντας σὲ ρωτάει κανείς: γιατὶ ἀνοίγει ἡ Βουλή; μπορεῖς νὰν τοῦ ἀπαντήσεις: Ἀνοίγει σήμερα γιὰ νὰ κλείσει ὕστερ' ἀπὸ λίγον καιρό, ὅσο νἄρθει ὁ καιρὸς ποὺ θὰ ξανανοίξει γιὰ νὰ ξανακλείσει—καὶ πάει λέοντας.

Μήπως καὶ πολλοὶ ἀθρῶποι δὲ γεννιοῦνται μοναχὰ γιὰ νὰ πετάνουνε, δίχως νἀφίσουν κανένα σημάδι τῆς ζωῆς τους; Κάτι τέτιο εἶναι καὶ ἡ Ρωμαΐκη Βουλή, ἕνας εἶδος ψοφάθρωπος, νὰ ποῦμε.

*

ΑΝ πάρει κανεὶς τὴ βόλτα του στοὺς διάφορους κεντρικοὺς καφενέδες αὐτὲς τὶς μέρες κι ἀκούσει πῶς σχολιάζουνται ἀπὸ τοὺς Ρωμιοὺς τὰ τελευταῖα μεγάλα γεγονότα τῆς Τουρκιᾶς, κι ἀκούσει τὶς σοφές τους γνῶμες περὶ τοῦ πῶς θὰ μπορέσει νὰ σταθεῖ τὸ Σύνταγμα καὶ νὰ στεριωθεῖ ὁ καινούριος ὁ Σουλτάνος στὸ θρόνο καὶ νὰ ξαναγεννηθεῖ ἡ Τουρκιὰ—κάνει τὴν ἀκόλουθη ἀπελπιστικιὰ σκέψη:

— Τί κατάρα Θεοῦ, νὰ βρίσκεται τέτιο καὶ τόσο πολιτικὸ μυαλὸ ἐδῶ, κι ὡςτόσο τὸ Ρωμαΐκο νὰ καταντήσει σ' αὐτὰ τὰ χάλια! Δὲν μπορεύτανε δέκα εἴκοσι ἀπ' αὐτοὺς τοὺς μεγάλους πολιτικοὺς τοῦ καφενὲ νἀπαρνηθοῦνε γιὰ λίγες μέρες τοὺς ναργιλέδες τους καὶ τὴ συζήτηση καὶ νὰ φροντίσουνε γιὰ τὴ σωτηρία αὐτοῦ τοῦ τόπου;

Ὁ Θεὸς νὰν τοὺς δώσει φώτιση γιατὶ τὸ παραργοῦνε πιὰ καὶ δὲ συφέρνει.

*

ΑΝ τὸν κάμανε ἀ ν ά γ ν ω σ μ α οἱ φημερίδες μας τὸ Χαρίτ, δὲν εἶναι καὶ τόσο μεγάλο τὸ κακό, ὥστε νὰ βάζουν τὶς φωνές...κεῖνες ποὺ δὲν τὸν κάμανε. Στὰ ὕστερα τί σημαίνει τάχα κι αὐτό; Μιὰ κοτζὰμ Παριζιάνικη φημερίδα, ἡ «Ματέν», πληροφόρησε τὰ ἑκατομμύρια τοὺς ἀναγνῶστες της πῶς πέρασε τὶς τελευταῖες στιγμές του ὁ Χαμὶτ στὸ Γιλντίζ, τί εἶπε μὲ τὴν ἀγαπημένη του, τί τοῦ ἀποκρίθηκε κείνη, πῶς κατόπιν ἔδωσε διάτα νὰν τὴ σφάξουνε γιὰ νὰ μὴν τοῦ τὴν πάρουν οἱ Νεότουρκοι κτλ. ὅλα μὲ τὸ νῦ καὶ μὲ τὸ σῖγμα.

Κι ὅταν αὐτὰ συμβαίνουν εἰς Παρισίους, τί παράξενο νὰ γράφουντοι καὶ μερικὰ ἀναγνώσματα στὴν Ἀθήνα;

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΡΑΜΑ

Φίλτατε Νουμᾶ,

Εἶχες τὴν καλοσύνη ν' ἀναγγείλεις ὅτι θὰ δημοσιεύσεις στὸ ἐρχόμενο φύλλο μιὰ μελέτη μου, ποὺ σοῦ εἶχα ὑποσχεθεῖ.

Ἀντὶς αὐτὴ θὰ σοῦ στείλω κάπιο ἀρθράκι ποὺ γράφω ἐπίτηδες γιὰ τὸ «Νουμᾶ», γιατὶ τὰ χειρόγραφα τῆς μελέτης μου δὲ βρίσκονται, πᾶνε δέκα μέρες, στὰ χέρια μου πλέον, ἀλλὰ στὸ τυπογραφεῖο ποὺ τυπώνει τὸ βιβλίο μου «Οἱ λοξοὶ Στρατοκόποι» τοῦ ὁποίου ἕνα κεφάλαιο θὰ εἶναι ἡ ἐκπαιδευτικὴ μεταρρύθμιση».

Ἀθήνα, 0 τοῦ Ἀπρίλη 1909.

Μὲ ἀγάπη

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΡΑΜΑΣ

„ΣΤΕΛΛΑ ΒΙΟΛΑΝΤΗ"

Τρίπραχτο δράμα τοῦ Γρ. Ξενοπούλου μὲ μουσικὴ τοῦ Μανώλη Καλομοίρη

[Ἀπὸ τὸ γνωστό του διήγημα «Ἔρως Ἐσταυρωμένος», ὁ κ. Γρηγόριος Ξενόπουλος ἔβγαλε τρίπραχτο δράμα, τὴ «Στέλλα Βιολάντη», ποὺ θὰ τὴν παίξη τὸ καλοκαίρι στὴ «Νέα Σκηνὴ» ἡ Μαρίκα Κοτοπούλη.

Ἕνα θαυμάσιο ποίημα ποὺ ἔχει γράψει ὁ Παλαμᾶς στὴ Στέλλα Βιολάντη, ὁ Ξενόπουλος σκέφτηκε νὰ τὸ κάμη πρόλογο στὸ δράμα του, καὶ παρεκάλεσε τὸν Καλομοίρη νὰ τοῦ γράψη μιὰ εἰσαγωγή, γιὰ νὰ βγαίνη στὴν ἀρχὴ ἕνας ἠθοποιὸς καὶ νὰ τὸ ἀπαγγέλνη μὲ ὑπόκρουση ὀρχήστρας.

Ὁ Καλομοίρης διάβασε τὸ ποίημα τοῦ Παλαμᾶ καὶ τὸ ἔργο τοῦ Ξενόπουλου, ἐνθουσιάστηκε μὲ τὴ «Στέλλα Βιολάντη» κι ἀναδέχτηκε νὰ γράψη μουσικὴ ὄχι μόνο γιὰ τὸν πρόλογο, παρὰ καὶ γιὰ ὅλο τὸ δράμα.

Ἔτσι σύνθεσε ἕνα ἔξοχο κομμάτι γιὰ μεγάλη ὀρχήστρα, ἀπὸ τέσσερα μέρη Τὸ πρῶτο εἶναι εἰσαγωγὴ στὴν πρώτη πράξη τοῦ δραμάτου, μὲ μ ε λ ό δ ρ α μ α (ἔτσι λένε τὴν ἀπαγγελία μὲ ὑπόκρουση ὀρχήστρας), τὸ ἄλλο εἶναι εἰσαγωγὴ στὴ δέφτερη πράξη, τὸ τρίτο εἰσαγωγὴ στὴν τρίτη καὶ τὸ τέταρτο μισοβάρεμα (intermezzo), τὴ στιγμὴ ποὺ κατεβαίνει ἡ Στέλλα Βιολάντη ἀπὸ τὴ σοφίτα γιὰ νὰ πεθάνη στὴ σκηνή.

Τὴ μουσικὴ τῆς «Στέλλας Βιολάντη» ὁ Καλομοίρης τὴν ἀφιερώνει τοῦ Παλαμᾶ.]

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

τοῦ ΠΑΛΑΜΑ

Σεβαστέ μου φίλε,

Πάντα μου λαχταροῦσα νὰ Σ' ἀφιερώσω κἄνα μου ἔργο ποὺ ὁπωσδήποτε νὰ εἶναι ἄξιο τῆς τιμῆς νὰ στολιστῇ μὲ τὸ μεγάλο Σου ὄνομα. Ἔχοντας τὴ Ρωμαΐκη Σουΐτα μου ἀφιερωμένη τοῦ Ψυχάρη, καρτεροῦσα. Κ' ἦρθε ἡ «Στέλλα Βιολάντη». Μὰ κι ἀφτήνα δὲν ξέρω ἃ θὰ τὴν ἔβρισκα ἄξιά Σου ἃ δὲν χρωστῶ νὰ σοῦ ἀνταποδώσω τὸ χάρισμα.. Γελοῦσα γελοῦσα μὲ πονηριά, μὲ παιδιακίστικη ὄρεξη, καὶ τὸν πείραζα, καὶ τὸν ἀνάγκαζα νὰ γελᾶ κ' ἐκεῖνος ἐνῶ προσπαθοῦσε νὰ ξεφύγει ἀπὸ τὰ πειράγματά μου, πιάνοντας τὰ χέρια μου σφιχτὰ καὶ ἀναγκάζοντάς με νὰ μένω φρόνιμη.

. . . . . .

Συμφωνήσαμε νἄναι ἐδῶ τὸ ἄλλο Σάββατο στὶς τέσσερεις τὸ ἀπόγεμα καὶ νἄναι κ' ἐκείνη εἰδοποιημένη. Θὰ γνωριστοῦνε κι ἀπὸ κοντά. Θὰ ποῦνε ὅ,τι θέλουνε ὅση ὥρα ἐγὼ θὰ ἑτοιμάζω τὸ τσάι. Κι ὅταν ἡ Μαίρη θὰ φύγει, θὰ μοῦ πεῖ ὁ Λώρης τί ἀποφάσισαν.

25 Αὐγούστου.

Ὅλα εἶναι συμφωνημένα. Μεθαύριο τὴν ἴδια ὥρα στὶς τέσσερεις ὁ Λώρης θἄναι ἐδῶ νὰ τὴν περιμένει. Τίποτε ἄλλο. Αὐτὰ μοῦ τἄπε ἐκεῖνος ἀπόψε ποὺ ἔφυγε, στὶς ἑπτά, μισὴ ὥρα ἀργότερα ἀπὸ κείνη.

30 Αὐγούστου.

Τὴν περίμενα ἀπὸ τὶς τρεισήμισι. Εἴμουνα ἀνήσυχη κι ὅλο φοβούμουν κανένα ἐμπόδιο ποὺ θὰ τὴν ἀνάγκαζε νὰ ἀναβάλει τὴν ἐπίσκεψή της. Ἐγὼ φοροῦσα ἕνα φόρεμα ὁλωσδιόλου σκέτο καὶ τὰ μαλλιά μου τἄχα χτενίσει ἁπλὰ ἁπλά. Μοῦ φαινόταν ἀταίριαστο νὰ βάλω φιόγκους καὶ δαχτυλίδια, καὶ φορέματα χτυπητά. Ἐγὼ ἔπρεπε νὰ σβυστῶ σήμερα ἀπὸ τὴ μέση. Ὁ Λώρης ἔπρεπε νὰ μὴν κοιτάζει παρὰ ἐκείνη, νὰ μὴ θαυμάζει παρὰ ἐκείνη, νὰ μὴν ἀπασχολεῖ τὴν προσοχή του παρὰ ἐκείνη. Δὲν εἴμουνα ἐγὼ καμμιὰ ἀντίζηλη ποὺ ἔπρεπε νὰ στολιστῶ κ' ἐγὼ δίπλα της καὶ νἄρθῃ ὁ Λώρης νὰ διαλέξει. Καὶ πῶς εἴτανε δυνατὸ νὰ καταδεχτῶ ἐγὼ νὰ στοχαστεῖ ὁ Λώρης πὼς ζήλεψα καὶ πάσκισα νὰ γίνω κ' ἐγὼ ὄμορφη γιὰ νὰ μὴ μοῦ τὸν πάρει ἡ ἄλλη; Ὄχι! δὲ θὰ τοῦδινα ἐγὼ ποτὲς ἀφορμὴ νὰ φανταστεῖ αὐτὰ τὰ πράματα γιὰ μένα. Στὶς τέσσερεις ἦρθε ὁ Λώρης, τὴν περίμενε κάμποση ὥρα, κ' εἴταν ἀνήσυχος καὶ κρατοῦσε ἕνα βιβλίο καὶ τὸ ξεφύλλιζε νευρικά. Εἴταν πολὺ ὄμορφος, κ' εἶχε ὄμορφα χτενίσει τὰ μαλλιά του κ' ἡ γραβάτα του εἴταν δεμένη μὲ περίσσια προσοχὴ καὶ μόλις μπῆκε, αἰστάνθηκα ἕνα ἐλαφρὸ ἄρωμα βιολέττας καὶ θυμήθηκα πὼς ἄλλοτε σὰν ἐρχότανε γιὰ μένα ἔβαζε ἀπὸ τὴν ἴδια μυρουδιά. Δὲ μιλοῦσε καθόλου μὰ ἐγὼ ἤξερα τί γινότανε στὸ νοῦ του. Σκέφτουνταν: Τί νὰ πῶ; Τί νὰ πῶ νὰ μὴν πληγώσει τὴ Ρίτα καθόλου; Μὰ ὅ,τι κι ἂν κάνει δὲ μπορῶ νὰ παραδεχτῶ πὼς δὲν ὑποφέρει τὴ στιγμὴ αὐτή, ποὺ μὲ βλέπει νὰ περιμένω μιὰ ἄλλη γυναίκα.

— Μὰ γιατὶ δὲ μιλεῖς, Λώρη; Ἐγὼ τόση ὥρα δὲ σοῦ κουβέντιαζα γιατὶ θαρροῦσα πὼς διαβάζες. Ἔ; γιατὶ δὲ μιλεῖς;

Πόσο εἴταν ὄμορφος καὶ πόσο τὸν ποθοῦτε ἡ ψυχή μου! Πόσο εἴταν ὄμορφος ἔτσι ποὺ καθόταν! Εἴταν ὄμορφος καὶ τὸν ἀγαποῦσα· εἴμαστε οἱ δυὸ μας ὁλομόναχοι καὶ περίμενε μιὰν ἄλλη γυναίκα, κι αὐτὴ τὴ γυναίκα τοῦ τὴν ἔφερα ἐγὼ στὴν ἀγκαλιά του!... Μὰ γιατί, γιατί, Θέ μου; Μὴν εἶχα τρελλαθεῖ ἐγώ;...

Ἄξαφνα χτύπησε ἡ πόρτα. Τινχτήκαμε ταραγμένοι κ' οἱ δυὸ καὶ μιὰ στιγμὴ μείναμε ἀκίνητοι...

Κατάλαβα πὼς εἶχα χλωμιάσει κ' ἔβγαλα τὸ μαντήλι μου κ' ἔκρυψα τὸ πρόσωπό μου, νὰ μὴ μὲ δεῖ.. Ἐκεῖνος σηκώθηκε εὐτὺς καὶ πλησίασε ἕνα τραπέζι μὲ φωτογραφίες καὶ τ' κοίταζε...

(Ἀκολουθεῖ)